

Duurzame belegging: een belegging in een economische activiteit die bijdraagt aan het behalen van een milieudoelstelling of een sociale doelstelling, mits deze belegging geen ernstige afbreuk doet aan milieu- of sociale doelstellingen en de ondernemingen waarin is belegd praktijken op het gebied van goed bestuur toepassen.

De **EU-taxonomie** is een classificatiesysteem dat is vastgelegd in Verordening (EU) 2020/852, waarbij een lijst van ecologisch **duurzame economische activiteiten** is vastgesteld. In de verordening is geen lijst van sociale duurzame economische activiteiten vastgesteld. Duurzame beleggingen met een milieudoelstelling kunnen al dan niet in overeenstemming zijn met de taxonomie

Duurzaamheidsindicatoren meten hoe wordt voldaan aan de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot.

Bijlage IV

Model voor de periodieke informatieverstopping voor de financiële producten als bedoeld in artikel 8, leden 1, 2 en 2 bis, van Verordening (EU) 2019/2088 en artikel 6, lid 1, van Verordening (EU) 2020/852

Productbenaming: Stichting Algemeen Pensioenfonds KLM
Identificatiecode voor juridische entiteiten (LEI): 724500EQTOU1N68JMZ57

Ecologische en/of sociale kenmerken

Heeft dit financiële product een duurzame beleggingsdoelstelling?

●● ☐ Ja	●● ☒ Nee
☐ Er zijn duurzame beleggingen met een milieudoelstelling gedaan: <ul style="list-style-type: none"> ☐ in economische activiteiten die als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU-taxonomie. ☐ in economische activiteiten die niet als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU-taxonomie 	☐ Het product promootte ecologische/sociale (E/S) kenmerken en hoewel het geen duurzame beleggingen als doelstelling had, had het een minimumaandeel duurzame beleggingen van <ul style="list-style-type: none"> ☐ met een milieudoelstelling in economische activiteiten die als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU-taxonomie ☐ met een milieudoelstelling in economische activiteiten die niet als ecologisch zijn aangemerkt in de EU-taxonomie ☐ met een sociale doelstelling
☐ Er zijn duurzame beleggingen met een sociale doelstelling gedaan	☒ Het product promootte E/S-kenmerken, maar heeft niet duurzame belegd

In hoeverre is voldaan aan de ecologische en/of sociale kenmerken die dit financiële product promoot?

Het financiële product promoot de volgende ecologische en/of sociale kenmerken:

Sociale kenmerken die door het financiële product worden gepromoot:

1. Het financiële product stimuleert portefeuillebedrijven om de UN Global Compact principes na te leven. De UN Global Compact is een wereldwijd

duurzaamheidsinitiatief dat bedrijven oproept zich te houden aan tien principes op het gebied van mensenrechten, arbeid, milieu en corruptiebestrijding. Bedrijven die de principes van de UN Global Compact schenden worden uitgesloten conform het uitsluitingenbeleid.

2. Het financiële product sluit bedrijven met blootstelling naar controversiële wapens uit.
3. Qua ecologische duurzaamheidskenmerken die worden gepromoot, wordt voor een deel van de liquide beleggingscategorieën een CO₂-reductie doelstelling toegepast.

● ***Hoe hebben de duurzaamheidsindicatoren gepresteerd?***

1. Het aantal portefeuillebedrijven dat de UN Global Compact principes schendt (non-compliant)

Gedurende de verslagleggingsperiode heeft het pensioenfonds niet geïnvesteerd in bedrijven die de UN Global Compact principes schenden (non-compliant).

In het beleggingsuniversum zijn gedurende de verslagleggingsperiode in totaal 75 bedrijven uitgesloten vanwege schendingen van de UN Global Compact conform het uitsluitingenbeleid van het pensioenfonds.

2. Het aantal portefeuillebedrijven met blootstelling naar controversiële wapens.

Gedurende de verslagleggingsperiode heeft het pensioenfonds niet geïnvesteerd in bedrijven met blootstelling naar controversiële wapens. Gerelateerd aan de verplichte PAI-indicator #14 worden de volgende controversiële wapens uitgesloten: clustermunitie, anti-persoonsmijnen, landmijnen, witte fosfor, biologische en chemische wapens. Een deel van deze controversiële wapens zijn bovendien door de Nederlandse wetgeving verboden.

In het beleggingsuniversum zijn gedurende de verslagleggingsperiode in totaal 121 bedrijven uitgesloten vanwege blootstelling naar controversiële wapens.

3. In 2023 werd voor een specifieke beleggingscategorie, Aandelen wereldwijd Large & Midcap gestuurd op CO₂-reductie. Het strategisch gewicht van deze beleggingscategorie ten opzichte van de totale beleggingsportefeuille bedraagt 12,5%. Naar verwachting zullen in 2024 meerdere beleggingscategorieën sturen op CO₂-reductie.

Per 31 december 2023 was de Scope 1 + 2 & 3 CO₂-voetafdruk (ton CO₂eq per miljoen geïnvesteerd) van de portefeuille 187,61. Daarmee was de CO₂-voetafdruk 58% lager dan de standaard (grijze) benchmark¹

Carbon footprint	31-dec-'22	31-dec-'23
Total Scope 1 + 2 (tCO ₂ eq/EURm)	20,45	16,29
Total Scope 1 + 2 + 3 (tCO ₂ eq/EURm)	232,89	187,61

- Er is gedurende de verslagleggingsperiode niet geïnvesteerd in bedrijven die de UN Global Compact principes schenden (non-compliant).

Aantal portefeuillebedrijven dat de UN Global Compact principes schendt	31-dec-'22	31-dec-'23
	0	0

- Er is gedurende de verslagleggingsperiode niet geïnvesteerd in bedrijven met blootstelling naar controversiële wapens

Aantal portefeuillebedrijven met blootstelling naar controversiële wapens	31-dec-'22	31-dec-'23
	0	0

- **Wat waren de doelstellingen van de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan? En hoe droeg de duurzame belegging bij aan het behalen van die doelstellingen?**

Deze vraag is niet van toepassing op het pensioenfonds.

De beleggingen van het financiële product zijn deels bedoeld om bij te dragen aan klimaatmitigatie en klimaatadaptatie door in specifieke beleggingscategorieën te sturen op CO₂-reductie, echter deze zijn niet specifiek afgestemd met de definitie van de EU-taxonomie.

- **Hoe hebben de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan geen ernstige afbreuk gedaan aan ecologische of sociale duurzame beleggingsdoelstellingen?**

¹ Bron: Sustainalytics, SFDR PAI-report per 31-dec'23

Belangrijkste ongunstige effecten zijn de meest negatieve effecten van beleggingsbeslissing en op duurzaamheidsfactoren die verband houden met ecologische en sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van mensenrechten en bestrijding corruptie en omkoping

De pensioenregeling integreert verschillende PAI-indicatoren en andere ESG-factoren in het beleggingsproces. Deze factoren vormen een integraal onderdeel van het Manager Selectie & Monitoring proces. Deze indicatoren worden via verschillende instrumenten beheerst en gemonitord, waaronder stemmen, uitsluiten en engagement.

- — — *Waren duurzame beleggingen afgestemd op de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten? Details:*

In de EU-taxonomie is het beginsel “geen ernstige afbreuk doen” vastgesteld, dat inhoudt dat op taxonomie afgestemde beleggingen geen ernstige afbreuk mogen doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie en dat vergezeld gaat van specifieke EU-criteria.

Het beginsel “geen ernstige afbreuk doen” is alleen van toepassing op de onderliggende beleggingen van het financiële product die rekening houden met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten. De onderliggende beleggingen van het resterende deel van dit financieel product houden geen rekening met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten.

Andere duurzame beleggingen mogen ook geen ernstige afbreuk doen aan milieu- of sociale doelstellingen.

Alle beleggingen van het product (inclusief de duurzame beleggingen) zijn afgestemd op de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de VN beginselen inzake bedrijfsleven en mensenrechten via zowel het uitsluitingenbeleid en het manager selectie & monitoring proces. Het financiële product investeert niet in bedrijven die de deze internationale standaarden schenden.

Hoe is in dit financiële product rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

Alle verplichte PAI-indicatoren worden gemonitord. Op specifieke PAI-indicatoren wordt actief gestuurd. Qua sociale indicatoren wordt via de implementatie van het uitsluitingenbeleid bedrijven uitgesloten die betrokken zijn bij schendingen van de UN Global Compact (PAI # 10) en bedrijven die betrokken zijn bij de productie van controversiële wapens (PAI #14). Qua ecologische duurzaamheidsindicatoren wordt in een specifieke sub-beleggingscategorie Aandelen wereldwijd (strategisch gewicht 12,5% van de totale beleggingsportefeuille) via de CTB-benchmark actief gestuurd op het verlagen van de PAI #4, de CO₂-voetafdruk van de portefeuille.

De lijst bevat beleggingen die **het grootste aandeel beleggingen** van het financiële product vormen tijdens de referentieperiode, te weten 01 januari 2023 tot en met 31 december 2023.

Wat waren de grootste beleggingen van dit financiële product?

Grootste aandeel beleggingen	Sector	% Activa	Land
DBR 2,5% 08-15-'46	Staatslening	1,03	Duitsland
DBR 2,5% 07-04-'44	Staatslening	0,98	Duitsland
DBR 1,25% 08-15-'48	Staatslening	0,96	Duitsland
DBR 4,75% 07-04-'40	Staatslening	0,89	Duitsland
EU 0.4 02-04-'47	Supranationale lening	0,79	EU
DBR 4,25% 07-04-'39	Staatslening	0,77	Duitsland
EU 2,5% 02-04-'48	Supranationale lening	0,75	EU
DBR 1.8 08-15-'53	Staatslening	0,74	Duitsland
SOGPR 3,7% 05-25-'53	Staatslening	0,74	Frankrijk
Nether 3,75% 01-15-	Staatslening	0,71	Nederland
DBR 3,25% 07-04-'42	Staatslening	0,69	Duitsland
NETHER 2,75% 01-15-	Staatslening	0,67	Nederland
DBR 0% 08-15-'50	Staatslening	0,67	Duitsland
Apple Inc.	Informatie technologie	0,66	VS
Microsoft Corp.	Informatie technologie	0,59	VS

Om te voldoen aan de EU-taxonomie, omvatten de criteria voor **fossiel gas** onder meer emissiebeperkingen en omschakeling op volledig hernieuwbare energie of koolstofarme brandstoffen tegen eind 2035. Voor **kernenergie**, omvatten de criteria uitgebreide regels voor veiligheid en afvalbeheer.

Faciliterende activiteiten kunnen direct andere activiteiten inschakelen om een substantiële bijdrage te leveren aan een milieudoelstelling.

Transitie activiteiten zijn activiteiten waarvoor onder andere nog geen koolstofarme alternatieven beschikbaar zijn en broeikasgasemissie niveaus die overeenkomen met de beste uitvoering

● Hoe zag de activa-allocatie eruit?

● In welke economische sectoren werd belegd?

Sector	% activa
Communicatie Services	6,80%
Duurzame consumptiegoederen	10,17%
Energie	2,90%
Financiële waarden	16,39%
Gezondheidszorg	10,33%
Industriële waarden	9,92%
Informatie technologie	18,27%
Materialen	3,09%
Niet-duurzame consumentengoederen	7,24%
Nutsbedrijven	3,20%
Vastgoed (publiek & privaat)	12,57%

Bovenstaande tabel toont de verdeling naar GICS-sectoren van de aandelenportefeuille en bedrijfsobligaties.

Op de taxonomie afgestemde activiteiten worden uitgedrukt als aandeel van:

- de **omzet** die het aandeel opbrengsten uit groene activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weergeeft;

- de **kapitaaluitgaven** (CapEx) die laten zien welke groene beleggingen worden gedaan door de ondernemingen waarin is belegd, bijv. voor een transitie naar een groene economie.

- de **Operationele uitgaven** (OpEx) die groene operationele activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weerspiegelen.

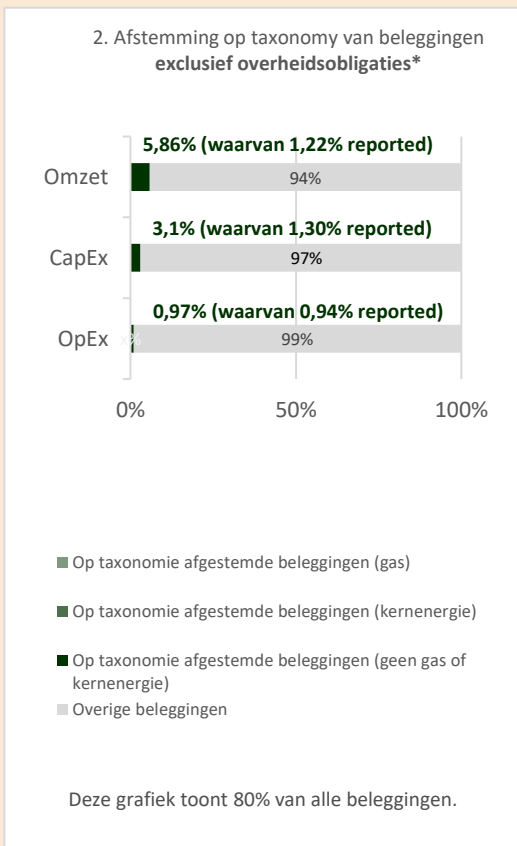
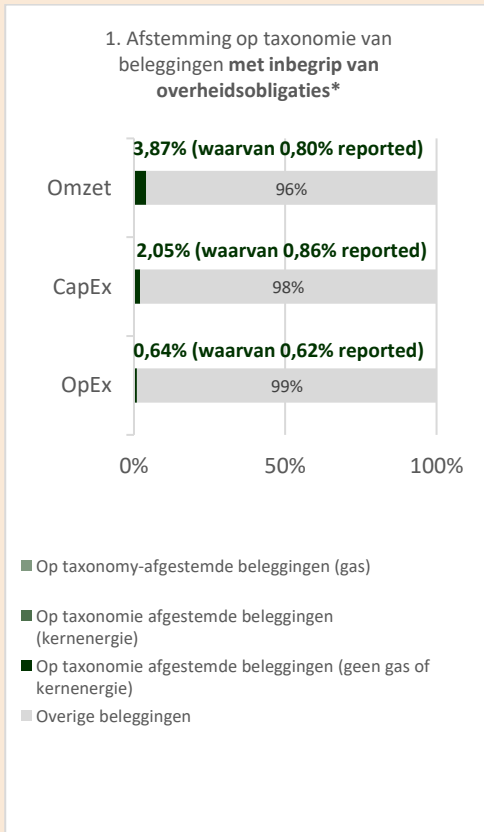

In welke mate waren de duurzame beleggingen met een milieudoelstelling afgestemd op de EU-taxonomie?

● Heeft het financiële product geïnvesteerd in activiteiten die verband houden met fossiel gas en/of kernenergie in overeenstemming met de EU-taxonomie²?

- Ja:
 - In fossiel gas
 - In kernenergie
- Nee

De onderstaande grafieken tonen in groen het percentage beleggingen dat was afgestemd op de EU-taxonomie. Aangezien er geen geschikte methode is om te bepalen of overheidsobligaties zijn afgestemd op de taxonomie, toont de eerste grafiek de afstemming op de taxonomie voor alle beleggingen van het financiële product, met inbegrip van overheidsobligaties, terwijl de tweede grafiek de afstemming op de taxonomie toont voor uitsluitend de beleggingen van het financiële product anders dan overheidsobligaties.*

* Voor deze grafieken omvatten 'overheidsobligaties' alle blootstellingen aan overheidsschulden.

De berekeningen zijn gebaseerd op de EU-Taxonomie rapportage van de totale beleggingsportefeuille van SFDR-data provider Sustainability. De data betreft de aansluiting

van de beleggingsportefeuille naar de duurzame beleggingsdoelstelling zoals gedefinieerd door de EU-taxonomie van de liquide beleggingsportefeuille. In de tabel is onder 'percentage reported' weergegeven welk percentage EU-taxonomie alignment gebaseerd is op door portefeuillebedrijven gerapporteerde data. Het overige percentage betreft gerapporteerde en door de dataprovider ingeschatte data. De tabel toont dat er op basis van "omzet" van onderliggende portefeuillebedrijven sprake is van 3,87% taxonomie alignment waarvan 0,80%-punt daadwerkelijk door bedrijven is gerapporteerd en 3,07% is geschat. Naar verwachting zal de beschikbaarheid van EU-taxonomie gerapporteerde data ook voor de overige beleggingscategorieën in de komende jaren geleidelijk aan toenemen.

● **Wat was het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten?**

2%.

● **Hoe verhoudt het percentage beleggingen dat is afgestemd op de EU-taxonomie zich tot het percentage tijdens de eerdere referentieperiodes?**

Dit is de eerste verslagleggingsperiode dat er wordt gerapporteerd over de EU-taxonomie afgestemde beleggingen. Derhalve is er geen informatie uit eerdere referentieperiodes beschikbaar.

Wat was het minimumaandeel duurzame beleggingen met een milieudoelstelling die niet waren afgestemd op de EU-taxonomie?

Niet van toepassing

Wat was het minimum aandeel sociaal duurzame beleggingen?

Niet van toepassing

Welke beleggingen zijn opgenomen in de "overige"? Waarvoor waren deze bedoeld en waren er ecologische of sociale minimumwaarborgen?

De beleggingen die als '#2 Overige zijn geclassificeerd betreft beleggingen in overige private markten, derivaten en liquide middelen. Voor deze beleggingen gelden geen minimum ecologische of sociale minimumwaarborgen. Derivaten worden gebruikt om financiële risico's mee af te dekken. Liquide middelen worden gebruikt om te kunnen voldoen aan aangegane verplichtingen, zoals margin calls en pensioenuitkeringen.

Welke maatregelen zijn er in de referentieperiode getroffen om te voldoen aan de ecologische en/of sociale kenmerken?

De maatregelen om te voldoen aan de ecologische en sociale kenmerken komen voort uit het MVB-Beleid.

Referentie benchmarks zijn indices die meten of het financiële product de gepromote milieu en sociale kenmerken bereikt.

zijn duurzame beleggingen met een milieudoelstelling die **geen rekening houden met de criteria** voor ecologische duurzame activiteiten

Gedurende de verslagleggingsperiode werden verschillende instrumenten ingezet om de ecologische en sociale kenmerken van het financiële product te promoten.

1. De implementatie van het uitsluitingenbeleid ziet erop toe dat bedrijven die de UN Global Compact schenden (non-compliant) worden uitgesloten.
2. De implementatie van het uitsluitingenbeleid ziet erop toe dat bedrijven met blootstelling naar controversiële wapens worden uitgesloten.
3. Voor de sub-beleggingscategorieën Aandelen wereldwijd Large & Midcap (strategisch gewicht van 12,5% van de totale beleggingsportefeuille) is een maatwerk klimaatbenchmark geïmplementeerd. Daarnaast is in 2023 een SSA Green Bond portefeuille (strategisch gewicht van 10% van de totale portefeuille) geïmplementeerd.

Conform het MVB-Beleid worden de volgende instrumenten toegepast:

- **Uitsluiten**; Het pensioenfonds sloot bedrijven en landen uit die betrokken zijn bij ongewenste activiteiten, zoals beschreven in het uitsluitingenbeleid. Het pensioenfonds sluit per 31 december 2023 in totaal 235 bedrijven en 57 overheden uit van beleggingen.
- **Engagement**; de pensioenuitvoeringsorganisatie voert middels een externe partij verschillende dialogen met bedrijven, zoals omschreven in het Engagementbeleid. Er wordt in deze dialogen de nadruk gelegd op de thema's en SDGs die door het pensioenfonds zijn gekozen. In 2023 zijn gesprekken gevoerd met 1.164 bedrijven over 4.133 milieu gerelateerde, sociale en bestuurlijke kwesties.
- **Stemmen**; Voor de aandelenportefeuille wordt conform het stembeleid gestemd op alle aandeelhoudersvergaderingen. In 2023 stemde het pensioenfonds op 3.109 vergaderingen over 37.051 voorstellen. Hierbij stelt het pensioenfonds zich op als een positief-kritische, betrokken aandeelhouder.
- **ESG-integratie**. Door het pensioenfonds wordt aan de externe vermogensbeheerders eisen gesteld op het gebied van ESG-integratie. Zo dienen deze aangesloten te zijn bij de UN PRI.

Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?

Niet van toepassing

Waar kan ik online meer specifieke informatie over dit product vinden?

Op de website van het pensioenfonds is informatie opgenomen over het MVB-beleid en de uitvoering. Het pensioenfonds publiceert ook informatie in het jaarverslag en het MVB-jaarverslag over dit beleid en haar beleggingen.

Meer specifieke informatie over dit product vindt u op deze website:

[Documenten | klmgrondfonds.nl](https://www.klmgrondfonds.nl)